

Txinako ekonomia

2020an pelotoiaren buru, baina ongizatearen karreran erratzak harrapatzeko zorian

Txinako ekonomiak Japoniakoaren tamaina gainditu berri du eta, datorren hamarkadaren amaieran, AEBetako ekonomia ere gaindi dezake. Euskal ekonomia, parametro horietatik oso urrun egon arren, Txinako gune nagusietan sartzen hasi da eta inportazio zein esportazio ahalmen izugarria duen 1.400 milioi biztanleko herrialdeaz baliatu nahi du.

DANIEL UDALAITZ

TXINAKO EKONOMIAK Japoniakoaren tamaina gainditu zuen lehenengoz 2010eko lehen sei hilekoan. Eta, zantzu guztien arabera, Asiako ekonomia horrek AEBetako ere gaindituko du datorren hamarkadaren amaieran. Hori bera aurreikusi du Munduko Bankuak eta horretarako data zehatza ere eman du: 2020. urtea. Esportatzeko eta inportatzeko ahalmen handia duen herrialde horrek duela zenbait urte hainbat euskal enpresen arreta erakarri zuen, esaterako, Mondragon Talde Kooperatiboarena, bertan dagoeneko hainbat industria planta ezarri dituen taldearena. Ondoren, beste euskal enpresa batzuek Mondragonen bidea hartu zuten eta dagoeneko inguru horietan negoziotan dabiltza. Joan den irailean, EAEko Merkataritza Ganberaren ordezkari batzuk Txinara bidaiatu zuen negozio aukerak aztertzeko eta Txinako zenbait enpresek inbentarioak lortzeko.

AEB, Txina eta Japonia: munduko hiru potentziak

Txinako ekonomiak etengabeko hazkunde izan du Den Xiaoping-ek 1978an erreformak abiatu zituenetik. Eta hazkunde hori munduko ekonomiaren batez bestekoa baino askoz handiagoa izan da. Hauek dira nagusitasun geroz eta handiagoa bermatzen eta aurreikusi araz-

Langilea Txinako faktoria batean aparatu elektronikoak egiten.

ten duten datu batzuk: lidergoa esportaziotan; balio erantsia duten ekoizpenen geroz eta garrantzia erlatibo handiagoa, soilik eskulan merkeari esker intentsiboak diren manufaktura sinpleetatik urrun; nazioarteko erreserben garrantzia;

atzerriko inbertsio zuzenen fluxu potentziala; geroz eta kontrol handiagoa lehengaien ekoizpenean; Txinako hainbat enpresek lortutako kapitalizazioa, eta abar.

Horrenbestez, Txinako ekonomia Japoniakoaren tamaina gainditu du tamai-

Bilbo, Txinarentzako sarrera portu?

Bilbo European eta Hego Amerikan sartzeko portu gisa balia dezake Txinak. Hauxe da Europako Batzordeko Kanpo ministro ohi eta NATOko idazkari nagusi ohi Javier Solanaren tesietako bat, *El País* egunkarian argitaratutako *España como puerto de entrada para China* (Espainia Txinarentzako sarrera portu) izenburuko artikuluan azaldu zenez. Solanak Build Your Dreams (BYD) enpresa erraldoi txinatarrak Berge euskal taldearekin sinatutako operazioa nabarmendu zuen; BYD etorkizuneko ibilgailu elektrikoentzako ezinbestekoak diren batera elektrikoen munduko liderra da eta Berge horien banatzaile izateko akordioa lotu dute. Testuinguru horretan, galdera hau botatzen du Solanak: "Zergatik ez dute BYDren Europako eta Hego Amerikako egoitza Espainian jarriko? Gune operatiboak Madril eta Bilbo izan litezke".

Orain arte, Txina eta Euskal Herriaren arteko harreman ekonomikoak nagusiki EAerekin izan dira. Egungo harremana oso desorekatua da, hobetzeko asmoa izan arren EAEk 712,2 milioi euro inportatzen eta 259,0 milioi euro esportatzen ditu. Proporzionaliki, Dragoi Handiaren eta Espainiako Estatuaren arteko harremana ez da hobeia. Txinak urtean 15.000 milioi euro saltzen dizkio Espainiako Estatuari eta erosi, berriz, 2.000 milioi baino ez, 2009ko datu ofizialen arabera.

SPRI taldearen azken datu ofizialek diotenez, 2008an 107 euskal ezarpen zeuden Txinan, benetan 92 enpresarenak izan arren, horietako batzuk egoitza bat baino gehiago baitzuten. Gehienak, %49, ekoizpen plantak ziren, %36 merkaturatze guneak eta gainerako %16 zerbitzu guneak.

nan 2010. urtean. Japoniako BPG izendatua 1,2 bilioi dollarrera irits zen urteko bigarren hiruhilekoan, eta Txinakoa, aldiz, 1,337 bilioikoa izan zen. Urteko lehen seihilekoa hartuta, ordea, Japoniako BPG Txinakoa baino handiagoa izan zen (5,05 bilioi Japoniakoa eta 4,9 bilioi Txinakoa). Txinako ekonomiaren aurrerapena geldiezina da eta Japoniako ekonomiaren lehengoratzek oso hauskorra izaten jarraitzen du, deflazioaren, zor publikoaren eta barne eskari ahularen mehatxupean.

Honekin batera doan taulan BPGren munduko sailkapena jaso dugu. Soilik AEB dago Txinaren gainetik, 14,6 bilioi dolarreko BPGrekin. Txinako BPG, urtez urte, Japoniako, Alemaniako, Frantziako eta Erresuma Batuko BPGetatik urruntzen ari da. Are gehiago Espainiako BPGtik (1,37 bilioi dolarrekoa da eta munduko rankingean 12.a da).

Txina garapen bidean oraindik

Txinako ekonomiaren zifrak handiak izan arren, 1.400 milioi biztanle dituen herrialdea garapen bidean dago oraindik. Eta tesi hori ez da Txinako ekonomia eta errealitatea behatzen duten ikusatzaila atzerriarrena, bertako buruzagiaena baizik. Hala adierazi zuen iragan uztailean Jao Jian Txinako Merkataritza Ministerioko bozeramaileak: "Ahalgin handiagoa egin behar da kali-

tate ekonomikoa eta herritarren bizi maila hobetzeko. BPG osoaz gain, biztanleko BPGz ere arduratu beharko genuke".

Zenbait datu adierazgarri

Txinan milidunasko eta Europako hiriburu askotan baino luxuzko auto gehiago egon arren, txinatarren biztanleko urteko errenta (3.600 dolar) Japonekoa (37.800 dolar) edo AEBetakoa (42.240 dolar) baino askoz txikiagoa da. Pekinek, tripulatutako bi misio bidali ditu espaziora, baina 150 milioi pertsona pobrezia atalasearen azpitik bizi dira oraindik, Nazio Batuen baremoaren arabera. Horrenbestez, 2009ko biztanleko BPGren munduko sailkapenean, Txina 103. lekuan zegoen, Angolaren eta El Salvadorren artean, Munduko Bankuaren datuen arabera. Japonia aldiz, 22.a zen. ■

BPGren rankinga

AEB	14,62
Txina	5,74
Japonia	5,39
Alemania	3,30
Frantzia	2,55
E. Batua	2,25
Italia	2,03
Brasil	2,02
Kanada	1,56
Errusia	1,47
India	1,43
Espainia	1,37
Australia	1,21
Mexiko	1,00
H. Korea	0,98

*Bilioi dolarretan, 2010 urtea

Tolosako Babarruna

Hoberenak soilik aukeratzen ditugu

☎ 943 650 253
www.tolosakobabarruna.com

*Eskura ezazu teorikoa 5 egundtan
edozein gidabaimenerako*

- IKASTARO INTENTSIBOAK
- CAP IKASTAROAK
- ADR IKASTAROAK
- GARRAIOLARIEN LANBIDE-TREBAKUNTZAKO IKASTAROAK

☎ 943 217 390
www.solozabalautoeskolak.es